

N:o 133.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 20 maj 1908.

— — — — Andra Kammaren den 20 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under andra hufvudtitelns stat upptagna förslag om anslag för inrättande af ett jordregister.

(Sammansatta stats- och lagutskottets utlåtande N:o 7.)

I statsverkspropositionen till innevarande års Riksdag har Eders Kungl. Maj:t under andra hufvudtitelns stat föreslagit Riksdagen att för inrättande af ett jordregister i hufvudsaklig öfverensstämmelse med utsedde kommitterades förslag till förordning angående jordregister med de däruti vid omarbetning inom justitiedepartementet gjorda förändringar och i enlighet med de närmare föreskrifter, som af Eders Kungl. Maj:t komme att meddelas, bevilja ett reservationsanslag af 750,000 kronor och däraf på extra stat för år 1909 anvisa 150,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att under innevarande år förskottsvis af tillgängliga medel utanordna hvad som kan finnas erforderligt.

Under Riksdagens behandling af detta ärende hafva några synpunkter gjorts gällande, hvilka Riksdagen ansett vara af beskaffenhet att här böra finna uttryck.

Den ordning och reda i jordförhållandena, som jordregistret afser att bereda, har man i de större kulturländerna sökt ernå genom det s. k. katastersystemet, som förutsätter, förutom register öfver fastigheterna, förteckning öfver hvarje fastighets särskilda parceller jämte efter moderna mätningmetoder upprättade kartor, som ständigt öfverensstämma med

Bih. till Riksd. Prot 1908. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 56 Häft. (N:o 133.)

förhållandena på marken. Det kunde måhända ligga nära till hands att i jordregistret se en öfvergångsform till den moderna katastern. Lämpligheten ur den synpunkten af jordregistrets anordnande har under ärendets föregående behandling också betonats, särskildt af kommittén för revision af skiftesstadgan. Med hänsyn till de uttalanden, som sålunda blifvit gjorda om förhållandet mellan jordregistret och katastern, har Riksdagen dock ansett sig icke kunna undgå att uttryckligen betona, att det för en längre framtid torde vara omöjligt att tänka på införandet af katastersystemet i vårt land. De kommitterade, som utarbetat det ursprungliga förslaget till förordning angående jordregister m. m., hafva på ett öfvertygande sätt be-lyst de hinder, som i förevarande hänseende möta.

I den mån jordregistret afser att direkt tjäna allmänhetens intressen är det, enligt Riksdagens åsikt, af synnerlig vikt att de bestämmelser, som reglera detsamma, göras så enkla som möjligt. Det är öfver hufvud taget härvid ett oeftergiftigt önskemål, att den enskildes besvär och kostnader för ordnande af rättsliga angelägenheter med afseende å fast egendom icke varda ökade genom jordregistrets införande. Hvad beträffar de kostnader, som komma att orsakas staten genom jordregistrets införande, äro de att hänföra dels till registrets uppläggande och dels till dess förande. I propositionen är endast fråga om de förra. Med afseende å dessa har Riksdagen icke något att erinra.

I fråga om kostnaderna för jordregistrets förande finnes i propositionen icke någon beräkning gjord. Chefen för justitiedepartementet har emellertid i sitt yttrande till statsrådsprotokollet gifvit antydan om åtminstone en statens utgiftspost, hvars ökning blir en nödvändig följd af registrets förande. Efter erinran om att jordregistret skulle uppläggas och föras af förste landtmätaren, framhåller departementschefen nämligen, att detta förutsatte en sådan ändring i förste landtmätarens ställning och löneförhållanden, att han komme att uteslutande ägna sin arbetstid åt statens tjänst. Men dessutom talar departementschefen om utgifterna för förstärkning af arbetskrafterna i landtmäteristyrelsen, hvars arbete uppenbarligen komme att, särskildt under tiden för jordregistrets uppläggande, ej oväsentligt ökas. Sistnämnda uttalande synes gifva vid handen, att en ökning af arbetskrafterna i landtmäteristyrelsen utöfver de nuvarande jämväl är att förvänta såsom en följd af landtmäteristatens befattnings med registrets förande.

I anledning af hvad departementschefen anfört i fråga om de två utgiftsposter, som här vidrörts och till hvilka kostnaderna för jordregistrets förande naturligtvis icke komma att begränsas, anser sig Riksdagen böra betona angelägenheten af att jordregistret icke anordnas på sådant sätt, att arbetet med detsamma kräfver inrättandet af nya tjänster. Något sådant

har heller icke blifvit ifrågasatt i propositionen, och hvarje antydan om att behof af nya tjänstemän, åtminstone med uppgift att taga omedelbar befattning med jordregistrets förande, skulle göra sig gällande för framtiden, saknas jämväl i propositionen.

Om, såsom propositionen förutsätter, jordregistrets förande kommer att anförtros åt förste landtmätarne, varder dessa tjänstemäns ställning till sin karaktär väsentligen förändrad. De nya uppgifter som tilläggas tjänsterna måste gifvetvis på dessas innehafvare ställa nya kraf. Dessa hänföra sig närmast till erfarenheter och personliga egenskaper, som man under nuvarande förhållanden icke alltid ansett sig behöfva fordra af förste landtmätarne och som väl icke heller nu förefinnas hos en del af dem. Det är därför själfallet, att vid besättandet af förste landtmätareplatserna hänsyn i framtiden måste tagas jämväl till de särskilda egenskaper, som befattningen med jordregistret kräfver.

Under framhållande af dessa synpunkter får Riksdagen för Eders Kungl. Maj:t tillkännagifva,

att Riksdagen för inrättande af ett jordregister i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det propositionen bifogade förslag till förordning angående jordregister och i enlighet med de närmare föreskrifter, som af Eders Kungl. Maj:t meddelas, beviljat ett reservationsanslag af 750,000 kronor och däraf på extra stat för år 1909 anvisat 150,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att under innevarande år förskottsvis af tillgängliga medel utanordna hvad som kan finnas erforderligt.

Stockholm den 20 maj 1908.

Med undersätligaste vördnad.